

SMERNICE

za načrtovanje in izvajanje del tretjih oseb na območju prenosnega sistema zemeljskega plina

PRIPRAVIL	PREGLEDAL	ODOBRIL
Mirko Zorko	dr. Franc Cimerman	Marjan Ebertinc
mag. Mladen Pajk	mag. Oton Gortnar	mag. Sarah Jezernik
	Zoran Crnjak	
	Aleš Šuštar	
	Franci Pančur	
	Milan Jazbec	

SMERNICE za načrtovanje in izvajanje del tretjih oseb na območju prenosnega sistema zemeljskega plina je interni akt družbe Plinovodi d.o.o.

Vsak nepooblaščen prenos tega akta k tretjim osebam je prepovedan.

Na podlagi določil točk Devetič in Dvanajstič Akta o ustanovitvi družbe z omejeno odgovornostjo PLINOVODI d.o.o. in na podlagi sklepa št. 1.9.1. seje Posloводства družbe PLINOVODI d.o.o. z dne 8. 1. 2018, izdaja Posloводство družbe PLINOVODI d.o.o. naslednje

SMERNICE

za načrtovanje in izvajanje del tretjih oseb na območju prenosnega sistema zemeljskega plina

1. NAMEN IN ZAKONSKA PODLAGA

Namen Smernic je določiti dolžno ravnanje predstavnikov operaterja prenosnega sistema zemeljskega plina in podati priporočila uporabnikom prostora (v nadaljevanju: tretje osebe) v območju varovalnega pasu prenosnega sistema zemeljskega plina v lasti in upravljanju operaterja prenosnega sistema, družbe PLINOVODI d.o.o. (v nadaljevanju: prenosni sistem zemeljskega plina) z namenom omogočiti varno in zanesljivo obratovanje prenosnega sistema zemeljskega plina ter varno in zdravo izvedbo del.

Smernice temeljijo na internih tehničnih smernicah in standardih ter upoštevajo naslednjo veljavno zakonodajo:

- 1.1. Energetski zakon;
- 1.2. Sistemska obratovalna navodila za prenos zemeljskega plina;
- 1.3. Uredba o energetski infrastrukturi;
- 1.4. Uredba o načinu izvajanja gospodarske javne službe dejavnosti systemskega operaterja prenosnega omrežja zemeljskega plina;
- 1.5. Pravilnik o tehničnih pogojih za graditev, obratovanje in vzdrževanje plinovodov z delovnim tlakom nad 16 barov ter o pogojih za posege v območjih njihovih varovalnih pasov (nadalje: Pravilnik nad 16 bar);

	SMERNICE ZA NAČRTOVANJE IN IZVAJANJE DEL TRETJIH OSEB NA OBMOČJU PRENOSNEGA SISTEMA ZEMELJSKEGA PLINA	Stran 3 od 9 Datum: 10.11.2017 Verzija: 2
---	--	---

- 1.6. Pravilnik o tehničnih pogojih za graditev, obratovanje in vzdrževanje plinovodov z največjim delovnim tlakom do vključno 16 barov (nadalje: Pravilnik do vključno 16 bar);
- 1.7. Zakon o prostorskem načrtovanju;
- 1.8. Zakon o urejanju prostora;
- 1.9. Zakon o umeščanju prostorskih ureditev državnega pomena v prostor;
- 1.10. Zakon o graditvi objektov;
- 1.11. Zakon o varnosti in zdravju pri delu;
- 1.12. Zakon o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami.

2. POJMI

Te Smernice povzemajo pojme opredeljene v veljavnih predpisih:

- 2.1. prenosni sistem zemeljskega plina: je plinsko omrežje od sosednjih prenosnih sistemov do vključno ločitvenega elementa distribucijskega omrežja ali končnega odjemalca. Sestavljajo ga plinovodi in plinovodni objekti;
- 2.2. plinovod: je del prenosnega sistema zemeljskega plina, ki je sestav cevovodov, z vsemi pripadajočimi postroji;
- 2.3. plinovodni objekti: so čistilne postaje, kompresorske postaje, dispečerski center, merilno-regulacijske postaje (MRP), mejne merilno-regulacijske postaje (MMRP), razdelilne merilno-regulacijske postaje (RMRP), merilne postaje (MP), naprave za katodno zaščito, pomožni rezervoarji, sekcijske zaporne postaje, telekomunikacijsko omrežje, namenjeno obratovanju plinovoda, tlačne posode ter drugi postroji in naprave;
- 2.4. varovalni pas prenosnega sistema zemeljskega plina: je zemljiški pas, ki v širini 65 m poteka na vsaki strani od osi plinovoda, ter zemljiški pas 65 m od ograje merilno-regulacijske postaje in ostalih objektov prenosnega sistema, razen kompresorskih postaj, za katere varovalni pas prenosnega sistema zemeljskega plina znaša 100 m od ograje kompresorske postaje. V njem ima operater prenosnega sistema pravico nadzirati dejavnosti uporabnikov prostora in izvajalcev druge dejavnosti;
- 2.5. varnostni pas prenosnega sistema zemeljskega plina: je zemljiški pas, ki v širini 5 m poteka na vsaki strani osi plinovoda prenosnega sistema. V njem je operaterju

	SMERNICE ZA NAČRTOVANJE IN IZVAJANJE DEL TRETJIH OSEB NA OBMOČJU PRENOSNEGA SISTEMA ZEMELJSKEGA PLINA	Stran 4 od 9 Datum: 10.11.2017 Verzija: 2
---	--	---

prenosnega sistema vedno zagotovljena pravica do dostopa do prenosnega sistema zemeljskega plina;

- 2.6. pas z omejitvijo druge dejavnosti: je zemljiški pas, ki sega 2,5 m na vsako stran od osi plinovoda z delovnim tlakom nad 16 barov, v katerem je praviloma prepovedano: saditi rastline, katerih korenine segajo več kot 1 m globoko; obdelovati zemljišče globlje kot 0,5 m ali globlje kot 0,5 m nad temenom cevi; postavljati opore, namenjene kmetijstvu in sadjarstvu, ki segajo globlje kot 1 m nad temenom cevi; V kolikor se na plinovodu izvede poseben varnostni ukrep (en ali več) je v pasu z omejitvijo druge dejavnosti možno opravljati le dejavnost, ki jo v soglasju dovoli opravljati operater prenosnega sistema;
- 2.7. delovni pas: je zemljiški pas, ki poteka vzdolž plinovoda in se uporablja za graditev oziroma za posege na prenosnem sistemu zemeljskega plina. Odvisen je od imenskega premera plinovoda, konfiguracije terena, globine izkopa in načina gradnje. Njegovo širino se določi s projektom pred posegom v prostor;
- 2.8. varnostni odmik: je razdalja od osi plinovoda z delovnim tlakom nad 16 barov do skrajne tlorisne projekcije nadzemnega ali podzemnega dela objekta, na kateri je glede na dimenzijo in izvedbo plinovoda, gostoto poseljenosti in vrsto objekta doseženo tveganje za posameznika nižje od sprejemljivega in dopustnega tveganja za posameznika;
- Pri plinovodih z delovnim tlakom do vključno 16 barov je varnostni odmik svetla razdalja med dvema komunalnima vodoma ali plinovodom in gradbenim objektom;
- 2.9. druga dejavnost: je opravljanje del, ki niso gradnja objektov in med katera se štejejo raziskovanje in izkoriščanje mineralnih surovin, sajenje dreves, urejanje zelenic, parkov, pokopališč, grobišč, opravljanje kmetijskih in gozdarskih del, ki so investicijske narave in se z njimi spreminja namembnost kmetijskih zemljišč ali gozda, opravljanje del, ki so v zvezi z urejanjem voda oziroma vzdrževanjem vodnega režima, sprememba namembnosti objektov in vzdrževanje objektov, zgrajenih v varovalnem pasu.

	SMERNICE ZA NAČRTOVANJE IN IZVAJANJE DEL TRETJIH OSEB NA OBMOČJU PRENOSNEGA SISTEMA ZEMELJSKEGA PLINA	Stran 5 od 9 Datum: 10.11.2017 Verzija: 2
---	--	---

3. SOGLASJE

3.1. Splošne določbe za posege tretjih oseb

Če načrtovani poseg delno ali v celoti leži v varovalnem pasu prenosnega sistema zemeljskega plina, mora investitor, skladno z določbami Zakona o graditvi objektov, pred začetkom izdelave projekta za pridobitev gradbenega dovoljenja pridobiti projektne pogoje, k projektnim rešitvam pa soglasje operaterja prenosnega sistema. Šteje se, da so projektni pogoji k projektnim rešitvam že pridobljeni z dnem izdaje mnenj k državnim prostorskim načrtom ali občinskim podrobnim prostorskim načrtom.

Za enostavne objekte in nezahtevne objekte ni potrebno pridobiti projektnih pogojev, potrebno pa je pridobiti pisno soglasje operaterja prenosnega sistema k nameravani gradnji.

Izvajalec druge dejavnosti mora pred nameravanim posegom v zemljiški pas širine 2,5 m na vsaki strani plinovoda z delovnim tlakom nad 16 barov (v pasu z omejitvijo druge dejavnosti) zaprositi operaterja prenosnega sistema za izdajo soglasja in lahko opravlja drugo dejavnost le skladno s pridobljenim pisnim soglasjem.

3.2. Dovolitev del v varovalnem pasu prenosnega sistema zemeljskega plina

Imetnik pravice graditi (investitor ali v njegovem imenu pooblaščen projektant), ki načrtuje dela na območju varovalnega pasu mora s predložitvijo ustrezne vloge po določbah Zakona o graditvi objektov, mora zaprositi za soglasje za poseg v prostor. V skladu z določili Zakona o graditvi objektov, Zakona o umeščanju prostorskih ureditev državnega pomena v prostor ter Zakona o prostorskem načrtovanju bo operater prenosnega sistema, glede na vsebino predložene dokumentacije, imetniku pravice graditi izdal naslednji dokument:

3.2.1. Smernice in mnenje k prostorskemu načrtu: pripravljavec prostorskega načrta mora operaterja prenosnega sistema zaprositi za smernice in mnenje k prostorskemu načrtu ter projektne pogoje za projektiranje;

	SMERNICE ZA NAČRTOVANJE IN IZVAJANJE DEL TRETJIH OSEB NA OBMOČJU PRENOSNEGA SISTEMA ZEMELJSKEGA PLINA	Stran 6 od 9 Datum: 10.11.2017 Verzija: 2
---	--	---

3.2.2. projektne pogoje: investitor ali v njegovem imenu pooblaščen projektant mora pred začetkom izdelave projekta zaprositi operaterja prenosnega sistema za izdajo projektnih pogojev. Za vsako delo, ki velja kot graditev objektov po Zakonu o graditvi objektov oziroma za drug poseg v varovalnem pasu prenosnega sistema zemeljskega plina, je potrebno predložiti predpisano tehnično dokumentacijo, ki ustrezno definira načrtovani poseg;

Operater prenosnega sistema pred izdajo projektnih pogojev za umestitev objekta v prostor preveri karakteristike plinovoda, ki se mu približuje predvideni objekt in izdela »analizo tveganja«, če to zahteva Pravilnik nad 16 barov oz. »analizo vpliva graditve na plinovod« skladno s Pravilnikom do vključno 16 barov. Z imenovanima analizama se ugotovi, da je umestitev objekta v prostor na želeni razdalji dopustna oziroma nedopustna in ali mora investitor izvesti posebne varnostne ukrepe.

3.2.3. potrditev projektnih rešitev: pooblaščen projektant mora od operaterja prenosnega sistema pridobiti potrditev (soglasje), da so projektne rešitve izdelane v skladu z izdanimi projektnimi pogoji.

4. PRIPOROČILA ZA IZVEDBO DEL

4.1. Obvestilo o začetku in končanju del

Investitor ali izvajalec del operaterju prenosnega sistema pravočasno in v skladu z roki iz soglasja sporoči namero o začetku del in ga obvesti o končanju del.

4.2. Podatki o legi in globini plinovoda

Investitor oziroma pooblaščen projektant ali izvajalec del pred začetkom načrtovanja oziroma izvajanja del pridobi podatke o legi in globini plinovoda. Podatki o legi plinovoda so dostopni v zbirnem katastru gospodarske javne infrastrukture, ki ga vodi Geodetska uprava RS, ali pri operaterju prenosnega sistema zemeljskega plina. Operater prenosnega sistema

je na stroške naročnika dolžan zakoličiti plinovod. Zaradi nadziranja morebitnih aktivnosti mora zakoličena trasa ostati vidno označena v času trajanja del.

4.3. Varovanje prenosnega sistema zemeljskega plina pri izvajanju del

Investitor oziroma izvajalec del:

- 4.3.1. gradi skladno z veljavnim gradbenim dovoljenjem, pisnim soglasjem operaterja prenosnega sistema in njegovimi navodili ter seznanijo svoje delavce o ukrepih za zagotavljanje varnega dela v varnostnem pasu prenosnega sistema zemeljskega plina;
- 4.3.2. delo opravlja tako, da ne poškoduje prenosnega sistema zemeljskega plina, da je njegovo stanje nespremenjeno in da je zagotovljena obratovalna sposobnost prenosnega sistema zemeljskega plina ves čas med izvajanjem del in tudi po končanju del;
- 4.3.3. upošteva posebne varnostne ukrepe za izvajanje del;
- 4.3.4. pri delih v neposredni bližini podzemnih delov prenosnega sistema zemeljskega plina poskrbi da:
  - 4.3.4.1. se odkop in zasipanje izvaja pod nadzorom pooblaščenega predstavnika operaterja prenosnega sistema;
  - 4.3.4.2. se delo izvaja praviloma ročno;
  - 4.3.4.3. se odkopane dele zavaruje proti kakršnimkoli poškodbam (tudi proti zmrzovanju) in proti premikom;
  - 4.3.4.4. se podpor in temeljev ne odkopava;
  - 4.3.4.5. zasipni material ne vsebuje kamenja, ostrih predmetov in kemično agresivnih sestavin;
- 4.3.5. v primeru, da naleti na del plinovoda ali z njim povezanih naprav (katodna zaščita, optika, opozorilni trak itd.), pa na to ni bil predhodno opozorjen, dela takoj prekine in obvesti investitorja, projektanta in pooblaščenega predstavnika operaterja prenosnega sistema, da odločijo o nadaljnjih ukrepih za izvajanje del;
- 4.3.6. o vsaki poškodbi na prenosnem sistemu zemeljskega plina takoj obvesti operaterja prenosnega sistema in ga zaprosi za navodila za sanacijo poškodbe. Prisotnost

pooblaščenega predstavnika operaterja prenosnega sistema na gradbišču ne odvezuje investitorja kot naročnika del in izvajalca del odgovornosti za povzročeno škodo.

4.4. Okvara na prenosnem sistemu zemeljskega plina

Če zaradi poškodbe na plinovodu ali z njim povezanih naprav začne uhajati plin ali obstaja velika verjetnost, da bo do tega prišlo, izvajalec v ogroženem področju izvaja ukrepe po navodilih pooblaščenega predstavnika operaterja prenosnega sistema zemeljskega plina, tako da:

- 4.4.1. prepreči vsako možnost iskrenja, ustavi vse delovne priprave in naprave (gradbene stroje, motorna vozila) ter dela ob plinovodu, prepove kajenje in uporabo odprtega ognja ter vklapljanje električnih naprav;
- 4.4.2. takoj zapusti neposredno mesto puščanja;
- 4.4.3. pokliče operaterja prenosnega sistema zemeljskega plina na tel. št. 01 5820666;
- 4.4.4. pokliče Center za obveščanje na tel. št. 112;
- 4.4.5. ukrepa po ustnih in pisnih navodilih pristojnih organov in služb (kot npr. policije, inšpekcije, operaterja prenosnega sistema, itd.).

Odpravo poškodbe lahko izvede samo strokovno usposobljen izvajalec, pri čemer mora upoštevati rešitve, potrjene s strani pooblaščenega predstavnika operaterja prenosnega sistema.

Zasipavanje plinovoda se izvede le po predhodni kontroli stanja plinovoda in ob prisotnosti pooblaščenega predstavnika operaterja prenosnega sistema, skladno s točko 4.3.4.5.

5. NESPOŠTOVANJE ZAKONSKIH ZAHTEV

V primeru nespoštovanja zakonskih zahtev pri posegih v varnostnem in varovalnem pasu plinovodnega sistema operater prenosnega sistema zoper tretjo osebo po pisnem opominu

 <p>Plinovodi Povezani z energijo</p>	<p>SMERNICE ZA NAČRTOVANJE IN IZVAJANJE DEL TRETJIH OSEB NA OBMOČJU PRENOSNEGA SISTEMA ZEMELJSKEGA PLINA</p>	<p>Stran 9 od 9 Datum: 10.11.2017 Verzija: 2</p>
---	---	--

poda prijavo inšpekcijski službi, pristojni za nadzor nad graditvijo objektov oz. drugi pristojni inšpekcijski službi.

6. KONČNE DOLOČBE

Smernice začnejo veljati naslednji dan po objavi v Obvestilih družbe Plinovodi d.o.o.

Z uveljavitvijo teh smernic prenehajo veljati Smernice za načrtovanje in izvajanje del tretjih oseb na območju prenosnega plinovodnega omrežja, objavljene v Obvestilu št. 4/11, dne 4. 5. 2011.

Te smernice se objavijo tudi kot informacija uporabnikom na spletni strani družbe PLINOVODI d.o.o.

Glavni Direktor
Marjan Eberlinc, univ.dipl.inž.str.

Namestnica Glavnega direktorja
mag. Sarah Jezernik